

ANNEX: Experiències de clàusules socials

ÍNDEX

1.- MARC NORMATIU

- 1.1.- Legislació i acords municipals que regulen l'aplicació de clàusules socials 01
- 1.2.- Dictàmens i informes jurídics 02
- 1.3.- Legislació de contractes i normativa amb clàusules socials 03
- 1.4.- Sentències 03

2.- EXPERIÈNCIES D'APLICACIÓ DE CLÀUSULES SOCIALS

- 2.1.- Illes Balears 04
- 2.2.- Catalunya 05
- 2.3.- Navarra 10
- 2.4.- Euskadi 11
- 2.5.- Madrid 14
- 2.6.- Andalusia 14
- 2.7.- Astúries 15
- 2.8.- País Valencià 16
- 2.9.- Aragó 16
- 2.10.- Galícia 16

1.- MARC NORMATIU

1.1.- Legislació i acords municipals que regulen l'aplicació de clàusules socials

- Acord Municipal de l'Ajuntament de A Coruña per incloure clàusules socials en els concursos de grans obres per a afavorir la contractació de persones en risc d'exclusió (data desconeguda).
- Acord Municipal de l'Ajuntament de Getxo pel qual s'ha d'introduir en els plecs de condicions de contractació municipals criteris de valoració dels compromisos de contractació de persones integrants de col·lectius amb dificultats per accedir al mercat laboral, 26 de març de 1999.
- Pla Director Sectorial per a la Gestió de Residus Urbans de Mallorca, de 18 de febrer de 2000, en el qual es contempla la tasca de recollida selectiva de impulsada per fundacions d'acció social.
- Pla Director Sectorial per a la gestió dels residus de construcció i demolició, voluminosos i pneumàtics fora d'ús de l'illa de Mallorca, de 4 de novembre de 2002, pel qual es té en consideració les actuacions dutes a terme per diferents fundacions d'acció social en matèria de gestió de residus voluminosos.
- Declaració institucional de l'Ajuntament de Barcelona de promoció i estimulació de l'ús de productes de Comerç Just, 22 de novembre de 2002.
- Acord Municipal de l'Ajuntament d'Irun d'incloure clàusules socials a la contractació pública, 26 de març de 2003.
- Acord del Ple municipal de l'Ajuntament de Saragossa pel qual en tots els contractes administratius de l'Ajuntament s'inclourà una clàusula social, 22 d'abril de 2005.
- Acord Municipal de l'Ajuntament de Medio Cudeyo per tal d'incloure en els processos de contractació els principis referents a les clàusules socials recollits en la Ley de Contratos de Administraciones Públicas RD 2/2000 de 16 de juny, 7 de novembre de 2005.
- Proposició no de llei sobre el foment del comerç just i el consum responsable, aprovada per la Comissió de Cooperació Internacional per al Desenvolupament del Congrés dels Diputats de 10 de novembre de 2007.
- Acord del Consell de Govern Basc sobre incorporació de criteris socials, ambientals i altres polítiques públiques en la contractació de l'administració de la comunitat autònoma i el seu sector públic, 29 d'abril de 2008.
- Declaració institucional de l'Ajuntament de Còrdova favorable al Comerç Just, adherint-se oficialment al Programa de Ciutats pel Comerç Just promogut per IDEAS, 7 de febrer de 2008.
- Compromís d'incorporació de criteris de comerç just en les polítiques de contractació i de cooperació al desenvolupament, per part de l'Ajuntament de Bilbao, el Govern basc, i les diputacions forals d'Àlaba, Biscaia i Gipuzkoa, setembre de 2008.
- Acord del Parlament de Navarra d'iniciar la modificació de la Llei de contractes per incorporar clàusules socials, com l'adequada atenció als col·lectius més desfavorits, 25 de setembre de 2008.
- Pla de compra pública sostenible de l'Ajuntament d'Albacete (en procés d'elaboració).

1.2.- Dictàmens i informes jurídics

- Ajuntament d'Avilés: Estratègia d'implantació progressiva de les clàusules socials (sense data).
- Dictamen de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat (sense data).
- Dictamen del Consejo Económico y Social al TRLCAP, aprovat el 27 de maig de 1998.
- Dictamen del Consejo de Estado de 4 de juny de 1998.
- Dictamen del Consejo de Estado de 19 de novembre de 1998.
- Dictamen de la Universitat de Girona, 26 de maig de 1999.
- Recomanació 1/2001 de 5 d'abril de la Junta Consultiva Generalitat de Catalunya sobre Clàusules Socials.

- Informe 4/2001 de 23 de novembre de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Catalunya sobre Clàusules Socials.
- Junta Consultiva de Menorca sobre contractació amb empreses d'economia social, 29 de novembre de 2001.
- Ajuntament de Granada: Informe de la situació de les empreses d'inserció, 2003.
- Dictamen de la Generalitat Valenciana 1/2003 de 21 de març.
- Informe 31/03 de la Junta Consultiva sobre Criteris mediambientals, 17 de novembre de 2003.
- Dictamen del Consejo Consultivo d'Andalusia de 13 de maig de 2004 sobre sinistralitat.
- Informe 44/04 de la Junta Consultiva sobre Discriminació Positiva, 12 de novembre de 2004.
- Informe 73/04 de la Junta Consultiva sobre Solvència Tècnica, 11 de març de 2005.
- Dictamen del Consejo Económico y Social sobre Col·laboració Público Privada, 20 de maig de 2005.
- Recomanació 3/2005 de 7 de juliol de la Generalitat de Catalunya sobre Igualtat de Dones i Homes.

1.3.- Legislació de contractes i normativa amb clàusules socials

- Decret 213/1998 de la Comunitat de Madrid sobre contractació administrativa, 17 de desembre de 1998.
- Ordre Foral de Navarra sobre Clàusules Socials, 27 de març de 2000 (BON 53/2000).
- Reial Decret Legislatiu 2/2000 d'aprovació del text refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, 16 de juny de 2000.
- Comunicació interpretativa de la Comissió Europea sobre legislació comunitària de contractes públics i les possibilitats d'integrar-hi aspectes socials en els contractes públics, 15 d'octubre de 2001.
- Llei 27/2002 de la Generalitat de Catalunya sobre mesures legislatives per regular les Empreses d'Inserció Sociolaboral, DOGC de 3 de gener de 2003.
- Directiva de Contractes 2004/18/CE del Parlament Europeu i el Consell, 31 de març de 2004.
- Llei 7/2004 de la Generalitat de Catalunya sobre Reserva de Mercats (mesures fiscals i administratives), 16 de juliol de 2004.
- Projecte de Llei Foral de Navarra sobre Contractes Públics, 12 de desembre de 2005.
- Avantprojecte de Llei de Contractes del Sector Públic, 15 de desembre de 2005.
- Llei 30/2007 de Contractes del Sector Públic, 30 d'octubre de 2007 (BOE núm. 261, de 31 d'octubre de 2007).

1.4.- Sentències

- Sentència del Tribunal de Justícia de la Comunitat Europea, Beentjes, 20 de setembre de 1988.
- Sentència del TJCE de Nord-Pas-de-Calais, 26 de setembre de 2000.
- Sentència del TJCE de Concòrdia BUS, 17 de setembre de 2002.
- Sentència 606/2003 del Tribunal Superior de Justícia de Madrid, 30 de maig de 2003.
- Sentència del TJCE de Wienstrom, 4 de desembre de 2003.

2.- EXPERIÈNCIES D'APLICACIÓ DE CLÀUSULES SOCIALS

ILLES BALEARS

Institució responsable	Conselleria de Benestar Social - Govern de les Illes Balears	
Tipus d'acord	Clàusules socials en els contractes	
Aprovació	Data	15/3/2002
Contingut	Una entitat sense ànim de lucre ha de dur a terme la tasca d'assessorament i formació dels professionals que hagin de treballar en el programa de prevenció i abordatge de les situacions de conflicte juvenil, així com la realització d'una avaluació i seguiment constant de la implementació del mateix, amb l'objectiu de realitzar una efectiva prevenció de la delinqüència juvenil.	
Fase d'aplicació	Admissió	
Licitació	Import	Màxim 18.030,36 €

Institució responsable	Conselleria de Benestar Social - Govern de les Illes Balears	
Tipus d'acord	Clàusules Socials en els contractes	
Contingut	L'objecte del contracte és fer efectives les mesures judicials d'assistència a un centre de dia i tasques socio-educatives imposades pel Jutjat de Menors a menors/joves infractors. També es podrà dur a terme com a activitat complementària d'una mesura de llibertat vigilada o d'internament en un centre semiobert o obert. L'entitat sense ànim de lucre que es contracti ha de posar a disposició de la Conselleria de Benestar Social, un total de 10 places distribuïdes entre les illes de Mallorca i Menorca. L'entitat durà a terme una sèrie de programes que s'hauran d'adaptar a les necessitats individuals de cada menor.	
Fase d'aplicació	Admissió	

Institució responsable	Institut Balear de la Natura (IBANAT) - Govern de les Illes Balears	
Tipus d'acord	Concurs públic i procediment obert pel servei de neteja de la seu de l'Institut Balear de Natura	
Aprovació	Data	15/10/2002
	Mitjà	Exp. 30/02 del Ibanat
Contingut	Puntuació de fins a 10 punts (10%) per la contractació de persones procedents de situacions de risc d'exclusió social, desocupats de llarga durada, menors de 25 anys, majors de 45 anys i/o persones amb discapacitats. Com a mínim un 60% dels contractats. Puntuació de 10 punts (10%) a les entitats sense ànim de lucre.	
Fase d'aplicació	Puntuació	

Institució responsable	Ajuntament de Palma	
Tipus d'acord	Concurs públic i de procediment obert per un servei d'acolliment de dones i famílies	
Aprovació	Data	15/03/2000
	Mitjà	Comissió de Govern
Publicació	Data	15/05/2000
	Lloc	BOIB
Contingut	Tenir el caràcter d'entitat sense ànim de lucre es valorarà amb un màxim de 5 punts.	
Fase d'aplicació	Puntuació	
Licitació	Import	130 milions de pessetes (pressupost base)

Institució responsable	Consell Insular de Mallorca	
Tipus d'acord	Plec de prescripcions tècniques del Concurs per la Contractació del Servei de Recollida Selectiva de Residus a Mallorca	
Publicació	Data	2001-2002
Contingut	Dins els criteris de valoració de les condicions del concurs es dona un 10% de la puntuació per la presentació d'un programa d'ocupació laboral que contempli l'habilitació de llocs de treball per persones amb disminucions i amb dificultats d'integració al món laboral.	
Fase d'aplicació	Puntuació	
Licitació	Beneficiari	TIRME SA i Fundació Deixalles

Institució responsable	Ajuntament de Felanitx	
Tipus d'acord	Concurs per a la contractació del servei de neteja a diversos edificis municipals	
Aprovació	Data	12/3/2003
	Mitjà	Comissió de Govern
Contingut	L'objecte del contracte és la contractació de la prestació del servei de neteja del polisportiu Guillem Timoner (pavelló i piscines), del camp municipal d'esports de Sa Mola i de la Casa Consistorial. Els criteris que serviran de base per a l'adjudicació del servei es ponderen de la següent manera: - Tenir caràcter d'entitat sense afany de lucre: 4 punts - Afavorir la contractació de col·lectius en risc d'exclusió social: 2 punts - Que els futurs beneficis repercutixin en la creació de llocs de treball i inserció laboral: 2 punts - Menor preu (a raó d'1 punt per a cada 2.000 € de baixa): màxim 2 punts. Fase d'aplicació Puntuació	
Licitació	Import	33.780 € anuals
	Beneficiari	Fundació Deixalles

CATALUNYA

Institució responsable	Ajuntament de Girona	
Tipus d'acord	Clàusules socials en els contractes d'obres de l'Ajuntament	
Aprovació	Data	17/12/1999
	Mitjà	Ple de l'Ajuntament
Publicació	Data	Desembre 1999
Contingut	Els contractes d'obres han d'incloure una clàusula social segons la qual s'ha de reservar un número de llocs de feina per a persones amb dificultats d'accés al mercat de treball i inscrites en el DIE (Dispositiu d'Inserció Econòmica). Es tramita a través de concurs públic en procediment obert. S'estableix com un criteri d'obligació i l'empresa adjudicatària està obligada a complir-la. El número de llocs a cobrir depèn de cada obra (pressupost, duració, característiques tècniques, especialització). S'aplica exclusivament a contractes d'obra, l'import dels quals sigui superior a 150.000€ i que puguin donar cabuda a perfils sense elevada qualificació. Durant l'execució de l'obra hi haurà un tècnic municipal que realitzarà un seguiment i l'empresa haurà de presentar periòdicament la documentació que acrediti la continuïtat d'aquests treballadors/es a l'empresa.	
Fase d'aplicació	Admissió	
Resultat	En el període 2000 - 2005: - S'han adjudicat 30 obres amb clàusula social - S'han contractat a 14 empreses diferents (Euritmia, Obycall, Construccions Quart, Servosa, Rubau, Amsa, Xavier Alsina, Sather, Necso, Rubau Tecnicom, Centre Jardineria St Narcís Rubau Tarrés, Construccions Fusté, Àrids Vilana) - S'han realitzat 48 contractes de feina per persones amb dificultats al mercat de treball.	

Institució responsable	Ajuntament de Girona	
Tipus d'acord	Clàusula social dins el concurs públic i de procediment obert per a la contractació de les obres del centre cívic i la biblioteca a Taialà	
Aprovació	Data	13/09/2005
	Mitjà	Ple de l'Ajuntament de Girona
Contingut	Obligació del contractista de reservar tres llocs de feina entre els proposats per l'Ajuntament, preferentment joves sense qualificació i aturats de llarga durada. Tindran preferència les propostes que demostrin que tenen en plantilla un 2% o més de treballadors amb discapacitats, sempre que la seva proposta iguali a les propostes més avantatjoses presentades.	
Fase d'aplicació	Execució	
Licitació	Import	2.349.704,93 €

Institució responsable	Ajuntament de Montcada i Reixac	
Tipus d'acord	Concert per al servei de recollida de residus	
Aprovació	Data	22/12/1997
	Mitjà	Conveni Contingut L'Ajuntament de Montcada i Reixac va aprovar un conveni amb l'Associació Andròmines, l'objecte social de la qual és l'acollida i reeducació de persones amb problemes d'integració laboral, per el servei de recollida de residus.

Institució responsable	Generalitat de Catalunya	
Tipus d'acord	Llei 7/2004. Reserva de mercats	
Aprovació	Data	13/07/2004
	Mitjà	Llei
Publicació	Data	21/07/2004
	Lloc	Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm. 4179
Contingut	La llei 7/2004 estableix que els departaments, els organismes autònoms i les empreses públiques de la Generalitat han de reservar fins el 20% dels seus contractes administratius d'obres, subministraments o serveis a centres d'inserció laboral de dis capacitats, empreses d'inserció socio laboral, o a entitats sense ànim de lucre que tinguin com a finalitat la integració laboral o social de persones amb risc d'exclusió social. Els contractes reservats són exclusivament els adjudicats com a contractes menors o per procediments negociats per raó de la quantia.	
Fase d'aplicació	Admissió	
Licitació	Import	En contracte menor, fins a 30.000 € per a obres i 12.000 € per a la resta de contractes; en el cas de negociats fins a 60.000 € per obres i productes consumibles i 30.000 € per a la resta.
Beneficiari	Les empreses escollides per l'administració que compleixin els criteris assignats. Resultat - Per a l'any 2005 la reserva de contractes per el conjunt de la Generalitat es va establir mitjançant Acord de Govern en la quantia de 6.000.000 €. - No hi ha dades exactes que quantifiquin el número de persones inserides que aquest volum de contractació va generar, però s'estima que va ser de més de 300 persones.	

Institució responsable	ADIGSA, empresa pública del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya	
Tipus d'acord	Mercat tutelat mitjançant clàusules socials obligatòries (programa "Posa't a Punt")	
Publicació	Data	febrer 2000
	Lloc	Plec de condicions
Contingut	1.- El 50% de les persones que han d'executar l'obra han de ser: joves que no han accedit mai al mercat laboral, beneficiaris de la renda mínima d'inserció i aturats de llarga durada que visquin prioritàriament en el barri on s'ha d'executar l'obra. 2.- La contractació d'aquest 50% de persones en dificultats s'ha de fer segons el conveni del ram. 3.- La derivació dels col·lectius s'ha de realitzar a través del Servei Català de Col·locació o els centres col·laboradors. 4.- La selecció la realitza exclusivament l'empresa contractant. 5.- La definició d'itineraris d'inserció individualitzats que considerin bàsicament la formació, la qualificació i l'acompanyament. 6.- Proposar mecanismes per a la incorporació al mercat ordinari o iniciatives d'autoocupació. 7.- En el supòsit que part de l'obra fos subcontractada, l'empresa aplicarà també el 50%. 8.- Si en el barri s'ha fet un "Posa't a Punt", l'empresa d'inserció ha de garantir la continuïtat dels processos d'inserció iniciats amb anterioritat.	
Fase d'aplicació	Execució	
Licitació	Import	Múltiples licitacions
Beneficiari	Múltiples beneficiaris	
Resultat	Des de la seva implementació fins el novembre de 2005, el programa Posa't a Punt ha suposat 1.309 llocs de feina reservats i ocupats per persones amb dificultats d'accés a la feina.	

Institució responsable	ADIGSA	
Tipus d'acord	Clàusules socials adherides al concurs convocat per ADIGSA per a la contractació de les obres de l'Annex I, Gener-2006, PDOR8-B	
Aprovació	Data	Febrer 2006
Contingut	Per poder presentar l'oferta, el licitador s'haurà d'haver adherit a la clàusula social de reserva de llocs de feina destinada a persones incloses en col·lectius amb risc d'exclusió social. Tindran preferència les propostes que demostrin que tenen en plantilla un 2% o més de treballadors amb discapacitats, sempre que la seva proposta iguati a les propostes més avantatjoses presentades.	
Fase d'aplicació	Puntuació i execució	

Institució responsable	Ajuntament Sant Boi de Llobregat	
Tipus d'acord	Plec de Clàusules Administratives Particulars Complementari al principal del programa Posa't a Punt	
Aprovació	Data	25/1/1999
	Mitjà	Ple Municipal
Contingut	L'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat va aplicar el programa "Posa't a Punt" per a l'obra de rehabilitació del barri de Camps Blancs, pel mitjà del qual va aprovar un Plec de Condicions Administratives Particulars complementari al principal, denominat com Sobre D "Projecte d'Inserció", regulant com a obligatori en l'execució del projecte la contractació i integració sociolaboral dels col·lectius més desfavorits. Requisits per a la selecció: a) Els projectes havien de desenvolupar una estratègia d'integració social, a través de polítiques actives d'inserció que havien de substituir les polítiques assistencials. b) Els projectes havien d'assumir la integració social i l'autonomia de les persones, a través de la inserció laboral, cercant el seu desenvolupament integral i potenciant-ne l'autoestima. c) Els projectes havien de desenvolupar una actuació conjunta entre la comunitat, els agents socials i les diferents administracions en els processos d'inserció.	
Fase d'aplicació	Execució	

Institució responsable	Ajuntament Sant Boi de Llobregat	
Tipus d'acord	Creació d'un mercat tutelat	
Aprovació	Data	2000
Contingut	L'any 2000 es crea CORINSERT que és el Servei Municipal d'Inserció, dirigit a les persones amb més necessitat i majors dificultats d'inserció laboral, tals com aturades de llarga durada, joves sense qualificació, dones amb càrregues familiars, persones amb discapacitat, majors de 45 anys, etc... L'Ajuntament contracta CORINSERT per dur a terme obres i serveis públics que no requereixen un elevat nivell tècnic com: neteja de carrers i places, recollida i gestió de residus, neteja de façanes, rehabilitació i adequació de places i espais públics, gestió del dipòsit municipal de vehicles, control de mercats municipals ambulants, etc; sempre que estiguin sota la direcció i supervisió d'un responsable qualificat. Les persones amb dificultats per accedir al lloc de feina poden estar un màxim de 2 anys a CORINSERT ja que es tracta d'un programa dissenyat amb l'objectiu final d'aconseguir la inserció en una empresa ordinària.	
Resultat	L'any 2000 CORINSERT contava amb 26 persones fent feina, de les quals 9 formaven part de l'equip de gestió i 17 integraven el col·lectiu d'inserció. L'any 2005, un total de 113 persones formaren part de CORINSERT, de les quals 81 varen ser operaris de perfil d'inserció i 32 varen integrar l'equip de professionals. Durant aquest any, es varen insertar en empreses externes 18 operaris del servei.	

Institució responsable	Ajuntament de Sant Boi de Llobregat	
Tipus d'acord	Inclusió de clàusules socials en l'adjudicació de contractes	
Aprovació	Data	18/12/2000
	Mitjà	Ple Municipal
Contingut	Cada departament de cada Àrea de l'Ajuntament és autònoma per gestionar les seves contractacions i elaborar els plecs de condicions. Els requisits que se contemplen per introduir les clàusules socials en les obres són: - Les obres han de tenir una durada mínima de 6 mesos de forma continuada amb l'objectiu de garantir la correcta adaptació dels treballadors i treballadores al lloc de feina. - L'import d'adjudicació ha de ser superior als 240.000 € per a possibilitar una major reserva de llocs de feina. - Un tècnic municipal revisa el projecte d'obra i defineix els perfils professionals i el número de reserva de llocs de feina que pot generar la seva execució. - La selecció del personal la realitza l'empresa adjudicatària, argumentant els motius dels acceptats i dels rebutjats.	
Fase d'aplicació	Puntuació	
Resultat	- En el període 2003 - 2005 es varen adjudicar 11 obres amb clàusules socials, i es va fer feina amb 6 empreses diferents. - Mitjançant la clàusula social, es van signar 27 contractes de feina. - 11 d'aquestes persones es van incorporar al mercat de treball	

Institució responsable	Ajuntament de Sant Boi de Llobregat	
Tipus d'acord	Concurs obert per les obres d'urbanització de la plaça Ramon Mas	
Aprovació	Data	05/05/2003
	Mitjà	Comissió de Govern
Publicació	Data	12/05/2003
Contingut	Criteri d'obligació de reserva d'un lloc de treball per a la incorporació de persones procedents de dispositius o entitats col·laboradores d'inserció. Puntuació de fins a 5 punts per la millora de la quantitat o durada dels contractes laborals a subscriure en compliment de la clàusula social establerta.	
Fase d'aplicació	Puntuació i execució	
Licitació	Import	579.379,03 €

Institució responsable	Ajuntament de Sant Boi de Llobregat	
Tipus d'acord	Concurs obert d'adjudicació de les obres de l'aparcament subterrani del mercat de Sant Jordi	
Aprovació	Data	07/06/2004
	Mitjà	Junta de Govern
Contingut	Criteri d'obligació de reserva d'un lloc de treball a jornada completa durant dotze mesos per a la incorporació de persones procedents de dispositius o entitats col·laboradores d'inserció.	
Puntuació	de fins a 5 punts per la millora de la quantitat o durada dels contractes laborals a subscriure en compliment de la clàusula social establerta.	
Fase d'aplicació	Puntuació i execució	
Licitació	Import	3.624.853,66 €

Institució responsable	Ajuntament de Sant Boi de Llobregat	
Tipus d'acord	Concurs obert per les obres del carrer Alacant	
Aprovació	Data	13/5/2003
	Mitjà	Comissió de Govern Publicació Data 23/5/2003
Contingut	Criteri d'obligació de reserva d'un lloc de treball durant sis mesos per a la incorporació de persones procedents de dispositius o entitats col·laboradores d'inserció.	
Puntuació	de fins a 5 punts per la millora de la quantitat o durada dels contractes laborals a subscriure en compliment de la clàusula social establerta.	
Fase d'aplicació	Puntuació i execució	
Licitació	Import	1.399.306,50 €

Institució responsable	Ajuntament de Sabadell	
Tipus d'acord	Inclusió de clàusules socials en les bases d'un concurs públic	
Aprovació	Data	6/10/1999
	Mitjà	Comissió de Govern Contingut L'Ajuntament de Sabadell va aprovar el Plec de Clàusules Administratives Particulars que varen regir l'adjudicació en concurs públic de les obres d'urbanització del carrer Can Julià Ferrer, considerant en el mateix paràmetres socials en la fase de valoració i puntuant fins a 4 punts el compromís d'incloure en la plantilla a persones procedents de situacions d'exclusió social.
Fase d'aplicació	Puntuació	
Licitació	Import	46.487.457 pessetes

Institució responsable	Universitat Autònoma de Barcelona	
Tipus d'acord	Concurs públic per un contracte de gestió de serveis públic per la instal·lació de màquines expendedores de menjar i beure	
Aprovació	Data	Curs 1998-99
	Mitjà	Plec de clàusules administratives
Contingut	Les màquines de cafè utilitzaran obligatòriament el cafè de Comerç Just i l'empresa adjudicatària haurà de certificar documentalment que tots els productes que ven sota l'etiqueta "Comerç Just" realment ho són.	
Fase d'aplicació	Execució	

Institució responsable	Ajuntament de Barcelona	
Tipus d'acord	Concurs obert per subministrament de vestuari	
Aprovació	Data	2006
	Mitjà	Plec de clàusules administratives particulars
Contingut	Requisit de solvència tècnica i experiència de comerç just i garantia de procedència dels teixits.	
Fase d'aplicació	Admissió	
Licitació	Import	154.126,77 €

NAVARRA

Institució responsable	Ajuntament de Pamplona	
Tipus d'acord	Licitació en concurs públic del Servei d'Atenció a Domicili	
Aprovació	Data	26/06/1998
	Mitjà	Ple de l'Ajuntament
Contingut	L'Ajuntament de Pamplona va licitar en concurs públic el Servei d'Atenció a Domicili, incloent entre els seus criteris d'adjudicació clàusules socials: fins als 20% dels punts per tractar-se d'empreses d'economia social o sense ànim de lucre; i amb un 25% de puntuació a aquelles que integressin un mínim del 30% de personal amb col·lectius desfavorits.	
Fase d'aplicació	Puntuació	
Licitació	Import	El primer any (1998) 66.000.000 ptes i en cas de pròrroga el contracte anual seria de 132.000.000 ptes aplicant revisions de preus d'acord amb les pujades de l'IPC de Navarra.
Beneficiari	La Fundació Gaztelan, mitjançant l'empresa Miluce	
Resultat	La Fundació Gaztelan va obtenir el contracte i va prestar el servei des del 1998 al 2005 mitjançant l'empresa Miluce, amb una plantilla de fins a 112 persones, el 50% de les quals d'inserció.	

Institució responsable	Mancomunitat de Serveis de la Comarca de Pamplona	
Tipus d'acord	Inclusió de clàusules socials en els criteris de valoració d'un concurs públic de servei de recollida de vidre	
Aprovació	Data	Juny 1998
	Mitjà	Plec de Clàusules Administratives Particulars
Contingut	La Mancomunitat de Serveis de la Comarca de Pamplona va estipular l'adjudicació en concurs públic del servei de recollida de vidre en establiments d'hosteleria i va valorar que les empreses concursants tinguessin en plantilla a persones pertanyents a col·lectius desfavorits i a les empreses de caràcter social, a entitats sense ànim de lucre amb fins d'inserció social o empreses d'economia social.	
Fase d'aplicació	Puntuació	
Licitació	Beneficiari	Fundación Traperos de Emaús

Institució responsable	Ajuntament de Burlada	
Tipus d'acord	Clàusules Socials en les bases d'un Concurs Públic	
Aprovació	Data	15/11/2001
	Mitjà	Comissió de Govern
Contingut	El Plec de Clàusules Administratives Particulars per a l'adjudicació en concurs públic del Servei d'Assistència a Domicili, va aplicar com a criteris d'adjudicació: fins el 20% dels punts per tractar-se d'empreses d'economia social o sense ànim de lucre; i amb un 25% de puntuació a aquelles empreses que integren un mínim del 30% del personal de col·lectius desfavorits.	
Fase d'aplicació	Puntuació	
Licitació	Import	Estimació de 4.945.400 pessetes

Institució responsable	Ajuntament d'Olite	
Tipus d'acord	Conveni de Col·laboració amb un centre d'inserció sense ànim de lucre	
Aprovació	Data	4/4/2001
	Mitjà	Signatura de conveni de col·laboració
Contingut	Mitjançant un conveni de col·laboració amb el centre d'inserció Artelan Albañileria y Mantenimiento SL (centre d'inserció sense ànim de lucre), els Serveis Socials de Base van firmar un acord que tenia per objecte la inserció sociolaboral de persones en situació de dificultat, mitjançant el qual es contractava a aquesta empresa les obres menors, és a dir, totes aquelles el pressupost de les quals no excedís els dos milions de pessetes. El centre d'inserció es comprometia a elaborar i desenvolupar un pla personalitzat d'inserció per a un mínim d'1 persona i un màxim de 3, seleccionades pels Serveis Socials de Base. Aquest pla havia de ser a través d'un contracte laboral i ha afavorir la inserció sociolaboral d'aquestes persones en el mercat laboral normalitzat. Per la seva banda, l'Ajuntament d'Olite es comprometia a fer una feina coordinada amb Artelan.	
Fase d'aplicació	Execució	
Licitació	Beneficiari	Centre d'Inserció sense ànim de lucre Arlean Albañileria y Mantenimiento SL, constituït per la Fundación Gaztelan.

Institució responsable	Govern de Navarra, Departament de Benestar Social	
Tipus d'acord	Concurs públic per les obres d'instal·lació d'aules prefabricades a la Granja Escola Haritz-Berri d'Ilundain	
Contingut	Puntuació de fins a 3 punts (3%) per tenir a la plantilla, amb més de 3 mesos d'antiguitat, a un mínim d'un 2% de treballadors, a jornada completa o el seu equivalent en jornades parcials, integrats en programes d'incorporació sociolaboral, o que habitualment subcontractin serveis amb centres i empreses que tinguin per objectiu principal la incorporació de col·lectius exclosos. Si una vegada aplicats els criteris objectius que serveixen de base a l'adjudicació, si resulta que dues proposicions estan igualades, tindrà preferència en l'adjudicació la proposta presentada per aquella empresa que, en el moment d'acreditar la seva solvència tècnica, tingui en la seva plantilla un nombre de treballadors amb discapacitat no inferior al 3%.	
Fase d'aplicació	Puntuació	
Licitació	Import	Màxim 110.896 €

EUSKADI

Institució responsable	Ajuntament de Bilbao	
Tipus d'acord	Modificació dels Plecs Tipus de Clàusules Administratives Particulars	
Contingut	L'Ajuntament de Bilbao va aprovar la modificació dels Plecs Tipus de Clàusules Administratives Particulars per a la contractació de subministraments, obres i serveis per procediments de subhasta o concurs establint que aquelles empreses que contractessin a aturats de llarga durada amb especials dificultats per accedir al mercat de treball tindrien uns percentatges de puntuació d'entre el 10% i el 15%, sempre que el 20% de la plantilla fos dels col·lectius esmenats. També, quan la feina a realitzar tingui una delimitació geogràfica dins del municipi, la contractació d'aturats/es empadronats a la zona amb una antelació mínima de 6 mesos, es valorarà amb un altre 5% de la puntuació.	
Fase d'aplicació	Puntuació	

Institució responsable	Ajuntament de Vitoria-Gasteiz	
Tipus d'acord	Clàusules Socials aplicades a la contractació directa de personal a les administracions públiques	
Aprovació	Data	18/10/1994
	Mitjà	Comissió de Règim Interior
Contingut	Procediment d'assignació temporal de llocs de feina mitjançant borses de treball, pel qual es considerava a persones integrades en el Plan de Integración Sociolaboral o a persones, que a criteri dels Assistents Socials, evolucionaven positivament en un procés d'inserció social.	
Fase d'aplicació	Admissió	
Resultat	Sobre el total de persones contractades el 20% va provenir dels llistats del Departament d'Intervenció Social.	

Institució responsable	Ajuntament de Getxo	
Tipus d'acord	Clàusules Socials en les bases de les Subhastes i Concursos Públics per a la contractació d'obres i serveis	
Aprovació	Data	26/3/1999
	Mitjà	Ple Municipal
Contingut	S'introdueixen en el Ple de Condicions de les Subhastes i Concursos per a la contractació d'obres i serveis criteris de valoració dels compromisos de contractació de persones integrats de col·lectius amb dificultats per a accedir al mercat laboral. A partir d'aquí es disposen clàusules socials a través de 2 modalitats diferents: per una banda, pel concurs d'obres contingudes en el Projecte d'Urbanització de la Plaça Arenas es considera com a criteri d'adjudicació la contractació de persones aturades dels col·lectius amb dificultats. Amb una altra fórmula i mitjançant procediment negociat en les obres de rehabilitació d'un habitatge municipal al carrer Luis López Osés, obligant als licitadors a acreditar entre els seus objectius estatutaris l'afavoriment de la inserció laboral de qualsevol persona en situacions socials desfavorables, incorporant la inserció a l'objecte del contracte i valorant l'experiència en processos d'inserció sociolaboral. Pel cas de la rehabilitació de l'habitatge els criteris d'adjudicació són: 60% oferta econòmica, 15% experiència en la realització de processos d'inserció sociolaboral, 10% recursos humans i solvència tècnica, 15% experiència en rehabilitació d'habitatge.	
Fase d'aplicació	Admissió i puntuació	
Licitació	Import	Per a la rehabilitació de l'habitatge: 52.726,64€

Institució responsable	Ajuntament de Getxo	
Tipus d'acord	Concurs públic i procediment obert per la prestació del servei de missatgeria	
Aprovació	Data	29/03/2005
Contingut	Puntuació de fins al 30% per exposar el pla de treball i els compromisos de contractació de persones de col·lectius amb dificultat d'inserció laboral.	
Puntuació	de fins al 10% segons l'objecte social de l'empresa i per tractar-se d'una empresa sense ànim de lucre.	
Fase d'aplicació	Puntuació	
Licitació	Import	60.000 € límit del pressupost

Institució responsable	Ajuntament de Getxo	
Tipus d'acord	Concurs públic i procediment obert d'ocupació de persones desocupades amb discapacitat per a la prestació de serveis de vigilància i neteja de l'ascensor municipal d'Ereaga	
Aprovació	Data	2005
Contingut	Puntuació de fins el 30% segons l'objecte social i el fet de ser una empresa sense ànim de lucre. Obligació de contractar a persones amb discapacitat.	
Fase d'aplicació	Puntuació i execució	
Licitació	Import	75.000 €

Institució responsable	Ajuntament de Getxo	
Tipus d'acord	Concurs públic i procediment obert de les obres d'ampliació de les voreres en els carrers Aiboa, Bidezabal, Arene, Villamonte, Elizondo i Barrasate	
Aprovació	Data	2005
Publicació	Lloc	Boletín Oficial Bizkaia
Contingut	Obligació de contractar un treballador aturat que pertanyi a col·lectius desfavorits del mercat laboral, tenint en compte que els grups considerats com a desfavorits són els següents: <ul style="list-style-type: none"> - Persones a l'atur des de fa més de 18 mesos. - Persones perceptores de l'Ingrés Mínim d'Inserció o d'Ajudes d'Emergència Social. - Persones aturades de més de 45 anys. - Dones amb responsabilitats familiars. - Persones amb discapacitats. 	
Fase d'aplicació	Execució	
Licitació	Import	515.005,90 €

Institució responsable	Surbisa (Sociedad Urbanística de Rehabilitación de Bilbao)	
Tipus d'acord	Clàusula social en el contracte.	
Aprovació	Data	Setembre de 1998
Contingut	Dins el contracte i el plec de condicions per a la rehabilitació de l'interior d'habitatges dins l'ARI de Bilbao la Vieja, el contractista es compromet a mantenir durant tot el termini d'execució de l'obra i fent feina en l'obra adjudicada a un mínim de tres persones desocupades amb residència en els barris de Bilbao La Vieja, San Francisco i/o Zabala.	
Fase d'aplicació	Execució	
Licitació	Import	21.226.620 pessetes
Beneficiari	Perukide SLL	

Institució responsable	Ajuntament d'Amurrio	
Tipus d'acord	Procediment negociat sense publicitat per la gestió del telèfon 010 d'informació ciutadana	
Aprovació	Data	4/3/2005
	Mitjà	Comissió de Govern
Contingut	<p>L'empresa adjudicatària del servei ha de garantir obligatòriament:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Entre un 40 i un 75% de la plantilla es cobrirà amb treballadors en situació de risc d'exclusió social, amb els quals firmarà un conveni d'inserció. - La derivació dels col·lectius s'ha de realitzar a través dels Serveis Socials de Base de l'entorn. - La definició dels itineraris d'inserció individualitzats que contemplin bàsicament la formació, la qualificació i l'acompanyament. - Proposar mecanismes per a la incorporació al mercat ordinari o iniciatives d'autoocupació. <p>D'entre les empreses que compleixin els requisits, es valorarà:</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'experiència en la realització de processos d'inserció sociolaboral amb col·lectius similars als destinataris d'aquest projecte: 10 punts. - Tenir entre els objectius estatutaris l'afavoriment de la inserció sociolaboral de persones en risc d'exclusió i/o que presentin dificultats d'acció al mercat laboral: 10 punts. - Aplicar l'excedent disponible de l'empresa a l'ampliació o millora de l'estructura productiva o a la promoció d'activitats relacionades amb la inserció sociolaboral, no havent-se de produir en cap cas repartiment de beneficis: 10 punts. 	
Fase d'aplicació	Puntuació i execució	
Licitació	Import	Màxim 30.000 €

Institució responsable	Mancomunitat d'Urola-Kosta	
Tipus d'acord	Concurs obert pel servei de neteja de locals i instal·lacions de la Mancomunitat d'Urola-Kosta	
Aprovació	Data	18/2/2004
Contingut	Fins a 30 punts per les propostes que promoguin la inserció de col·lectius desfavorits o contemplin en la contractació de mà d'obra, la incorporació de persones que hagin participat en programes públics de formació i ocupació.	
Fase d'aplicació	Puntuació	
Licitació	Import	12.500 € per any

Institució responsable	Ajuntament d'Hondarribia	
Tipus d'acord	Concurs mitjançant procediment obert per adjudicar les obres d'habilitació interior a Goikoerrotza amb instal·lació d'una cantina	
Aprovació	Data	4/09/2002
	Mitjà	Comissió de Govern
Contingut	Fins a un 60% per les propostes que promoguin la inserció de col·lectius desfavorits o contemplin en la contractació de mà d'obra, la incorporació de persones que hagin participat en programes públics de formació i ocupació.	
Fase d'aplicació	Puntuació	
Licitació	Import	63.011,63 €

MADRID

Institució responsable	Surbisa (Sociedad Urbanística de Rehabilitación de Bilbao)	
Tipus d'acord	Clàusula social en el contracte.	
Aprovació	Data	Setembre de 1998
Contingut	Dins el contracte i el plec de condicions per a la rehabilitació de l'interior d'habitatges dins l'ARI de Bilbao la Vieja, el contractista es compromet a mantenir durant tot el termini d'execució de l'obra i fent feina en l'obra adjudicada a un mínim de tres persones desocupades amb residència en els barris de Bilbao La Vieja, San Francisco i/o Zabala.	
Fase d'aplicació	Execució	
Licitació	Import	21.226.620 pessetes
Beneficiari	Perukide SLL	

Institució responsable	Ajuntament de Getafe	
Tipus d'acord	Concurs obert per la remodelació de zones verdes en el Barrio Casar	
Aprovació	Data	22/4/1997
	Mitjà	Ple de l'Ajuntament
Contingut	<p>L'empresa d'inserció haurà de complir els objectius de caràcter social contemplats en el projecte i haurà de fer un seguiment individual i grupal dels 5 treballadors d'inserció que ocupin els llocs destinats a ells.</p> <p>Es donarà preferència a aquelles empreses d'inserció que en l'àmbit de l'economia social tinguin experiència en la gestió de Serveis Socials Generals en col·laboració en l'Ajuntament, així com aquelles que realitzin projectes sociolaborals i realitzin activitats formatives facilitadores de persones amb dificultats socials.</p>	
Fase d'aplicació	Execució	
Licitació	Import	229.994.938 pessetes

ANDALUSIA

Institució responsable	Ayuntamiento de Granada	
Tipus d'acord	Pla Municipal d'Empreses d'Inserció	
Aprovació	Data	23/2/1999
	Mitjà	Ple Municipal
Contingut	El Pla Municipal d'Empreses d'Inserció indica la necessitat de "donar una resposta, que a partir de la fórmula del mercat tutelat i l'establiment de clàusules socials en la contractació pública, permeti articular i integrar de forma coherent i tenint en compte les necessitats dels participants en projectes, mesures de formació, de feina i de protecció social". L'eix cinquè del Pla indica: "establir acords amb les diferents àrees de l'Ajuntament i d'altres administracions per a garantir quotes de mercat que permetin la consolidació de les empreses d'inserció".	

Institució responsable	Ajuntament de Las Gabias	
Tipus d'acord	Concurs públic i de procediment obert pels serveis de neteja dels edificis públics	
Aprovació	Data	2004
Publicació	Data	2004
	Lloc	Boletín oficial de la provincia de Granada
Contingut	<p>Empreses d'economia social (cooperatives, Societats Laborals, Fundacions, etc.) fins a 30 punts (sobre 100).</p> <p>- Contractació de persones amb dificultats d'accés a la feina: compromís de l'empresa de conformar la plantilla en un percentatge no inferior al 75% i de forma indefinida amb treballadors procedents de situacions d'ocupació responsable</p>	

ANDALUSIA

Institució responsable	Ajuntament de Puerto Real		
Tipus d'acord	Concurs públic i procediment obert per a la contractació del manteniment i la neteja estiuenca de platges		
Publicació	Data	2005	
	Lloc	Nº expedient S/91/2005. Plec de neteja i manteniment platges	
Contingut	Puntuació per l'experiència en programes d'inserció laboral o projectes educatius i socials promoguts per l'Administració Pública fins a un màxim de 20 punts: - Es valorarà amb un màxim de 5 punts el número de programes en els quals hagi participat en els darrers 5 anys. - Es valorarà amb un màxim de 5 punts, el personal en plantilla que provingui de programes d'inserció sociolaboral. - Es valorarà amb un màxim de 5 punts, la contractació de personal procedent de programes socials o educatius. - Es valorarà amb un màxim de 5 punts, altres aspectes relacionats amb l'epígraf detallats per l'ofertant.		
Fase d'aplicació	Puntuació		
Licitació	Import	Màxim: 117.530,00 €	

Institució responsable	EPSA - Empresa Pública de Suelo de Andalucía		
Tipus d'acord	Bases per a la contractació, per concurs, de les obres de construcció de 106 habitatges de protecció oficial a la barriada de Cardeñas, Huelva		
Contingut	L'empresa licitadora s'haurà de comprometre a integrar en la seva plantilla de l'obra, com a mínim a un 30% del personal procedent de grups de risc (joves desocupats, majors desocupats o aturats de llarga durada, etc.). El 50% del percentatge anterior, és a dir com a mínim el 15%, haurà de ser de la zona de Marismas del Odiel. La inserció laboral es podrà fer a través de: - una unió temporal amb una empresa d'inserció laboral que compleixi amb els requisits de contractació exposats anteriorment. - la contractació directa de l'empresa licitadora del personal d'inserció en les condicions assenyalades.		
Fase d'aplicació	Execució		

ASTÚRIES

Institució responsable	Ajuntament d'Avilés		
Tipus d'acord	Concurs públic i de procediment obert pel servei de conservació, manteniment i neteja de zones verdes		
Publicació	Data	Març 2004	
	Lloc	Plec d'especificacions tècniques per a la conservació, manteniment i neteja de zones verdes del municipi d'Avilés	
Contingut	Criteri d'obligació per a contractar desocupats i aplicar mesures destinades a promoure la igualtat d'oportunitats entre homes i dones i la diversitat ètnica. Haurà de contractar al manco un 5% de persones amb discapacitats.		
Fase d'aplicació	Execució		
Licitació	Import	531.362 € (preu màxim)	

PAÍS VALENCIÀ

Institució responsable	Ajuntament de la Vall d'Uixó		
Tipus d'acord	Concurs en procediment obert pel servei de recollida de cartró i paper de la via pública		
Aprovació	Data	31/12/2003	
Contingut	Quan el licitador justifiqui que en plantilla de l'empresa hi ha contractes de persones amb risc d'exclusió social es valorarà en 0,5 punts fins a un màxim de 2 punts.		
Fase d'aplicació	Puntuació		
Licitació	Import	El pressupost base és de 43.730,00 €/any	

ARAGÓ

Institució responsable	Instituto Aragonés de Servicios Sociales		
Tipus d'acord	Gestió del servei d'informació d'atenció a menors		
Aprovació	Data	2006	
Contingut	Es valora amb 1 punt sobre 10 el fet que l'empresa estigui inscrita en el Registre assenyalat en el Decret 33/2002, pel qual es regulen les empreses d'inserció laboral.		
Fase d'aplicació	Puntuació		

Institució responsable	Govern d'Aragó		
Tipus d'acord	Criteri de desempat en concursos de consultoria i assistència		
Aprovació	Data	05/11/2005	
Contingut	En cas d'empat entre dos licitadors, s'optarà per l'oferta d'aquella empresa que operi en l'àmbit de l'economia social com a empresa d'inserció laboral.		
Fase d'aplicació	Puntuació		

GALÍCIA

Institució responsable	Ajuntament de A Coruña		
Tipus d'acord	Concurs públic per a la realització de la remodelació de les instal·lacions del mercat municipal de Monte Alto i gestió de la planta baixa per ús comercial		
Publicació	Lloc	Boletín Oficial de la Provincia i Diario Oficial de Galicia	
Contingut	Per a l'adjudicació es valorarà amb fins a 20 punts (20%): - la contractació de persones en situació de risc d'exclusió amb contracte superior a 1 any - tipus de contracte que oferirà a les persones a contractar - persones amb discapacitat superior al 50% degudament acreditades per l'òrgan corresponent de la Xunta de Galicia - persones aturades amb edat superior als 45 anys - dones incloses en programes d'acollida per violència contra les dones - persones incloses en el cens municipal de xabolistes - persones incloses en el programa d'integració laboral per col·lectius immigrants o emigrants de retorn - persones que pertanyin a minories ètniques Amb fins a 5 punts es valorarà: - la inclusió de programes de conciliació de vida familiar i laboral que contemplin: guarderia infantil a l'empresa, ajudes econòmiques per a la cura de gent gran, ajudes econòmiques per a la cura de menors, ajudes econòmiques per a la cura de persones dependents.		
Fase d'aplicació	Puntuació		

